

Μαρκήσιος ντε Σαντ

Ζυστίν ή οι δυστυχίες της αρετής

Μετάφραση: Δημήτρης Γκινουσιάτης

ISBN: 978-960-211-981-5

Σελ. 544, τιμή: € 29,00

Εξώφυλλο με κουβερτούρα

Σειρά: Ερωτική λογοτεχνία

Σύμβουλος έκδοσης: Αλέξης Πφάου

Κυκλοφορία: 24 Δεκεμβρίου 2010

Περιέχει τις γκραβούρες της έκδοσης του 1797.

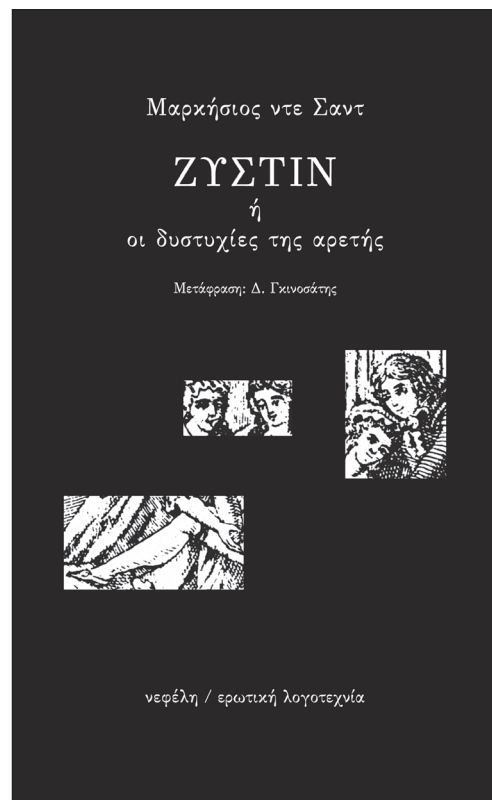
[...] Απώτερος στόχος αυτού του μυθιστορήματος (όχι και τόσο μυθιστόρημα όσο θα πίστευε κανείς) είναι κάτι αναμφίβολα καινοφανές. Η κυριαρχία της αρετής επί της φαυλότητας, η ανταμοιβή του αγαθού, η καταδίκη του κακού – ιδού η συνήθης εξέλιξη όλων των έργων αυτού του είδους, η οποία δεν μας είναι διόλου άγνωστη!

Το να παρουσιάζεις όμως τη φαυλότητα να θριαμβεύει παντού και την αρετή να θυσιάζεται στο βωμό των ίδιων των αρχών της, το να δείχνεις μια δύστυχη να παραδέρνει από βάσανο σε βάσανο, να γίνεται άθυρμα της ανοσιουργίας, χλεύασμα των ακόλαστων, στόχος των πιο βάρβαρων και τερατωδών ορέξεων, παραζαλισμένη από τα πιο τολμηρά και ευλογοφανή σοφίσματα, λεία της πιο πανούργας σαγήνης, των πιο ακαταμάχητων εκμαυλισμών, μην έχοντας κάτι άλλο να αντιτάξει στις τόσες δυστυχίες και συμφορές, μη διαθέτοντας άλλη δύναμη για να αποκρούσει την τόση διαφθορά, παρά μόνο μια ευαίσθητη ψυχή, ενδιάθετο πνεύμα και πολύ κουράγιο, κοντολογίς, το να αποτολμάς τις πιο παρακινδυνευμένες περιγραφές, να εκθέτεις τις πιο ασυνήθιστες καταστάσεις, να διατυπώνεις τα πιο φοβερά αξιώματα, να προσθέτεις τις πιο έντονες πινελιές, με μοναδικό σκοπό να αντλήσεις απ' όλα αυτά ένα από τα σπουδαιότερα μαθήματα ηθικής που έχει δεχτεί ποτέ άνθρωπος – σημαίνει, και όλοι θα συμφωνήσουν σ' αυτό, ότι φτάνεις στο στόχο σου ακολουθώντας ένα μονοπάτι που ελάχιστοι μέχρι σήμερα έχουν περπατήσει.

Το κλασικό αριστούργημα της ερωτικής λογοτεχνίας που ρίχνει φως στις αβύσσους της ανθρώπινης φύσης και ηθικής μέσα από την εμπειρία του ερωτισμού.

Κάποιοι μυθιστορηματικοί χαρακτήρες δεν έπαψαν ποτέ να κατατρύχουν τους δημιουργούς τους. Εγκυστωμένοι στο φαντασιακό των τελευταίων, απαιτούσαν την αδιάλειπτη επαναπραγμάτευσή τους: ένα και μόνον έργο δεν αρκούσε για να εξαντλήσει το ανεξάντλητο λογοτεχνικό απόθεμα της φύσης τους.

Το ίδιο θα μπορούσε να ειπωθεί κατ' εξοχήν και στην περίπτωση της Ιουστίνης του Σαντ. Η έμμονη εικόνα της βασανισμένης αρετής που υποκύπτει θυσιαζόμενη στο βωμό των αρχών της, θύμα της πιο απάνθρωπης φαυλότητας και διαφθοράς, «άθυρμα της ανοσιουργίας, χλεύασμα των ακόλαστων, στόχος των πιο βάρβαρων και τερατωδών ορέξεων, [...] των πιο ακαταμάχητων εκμαυλισμών» – αυτή ακριβώς η επίμονη και ανεξάντλητη εικόνα, την οποία ενσαρκώνει μια τρυφερή ενάρετη ύπαρξη ονόματι Ιουστίνη, που συντριβεται υπό το βάρος των

πιο ταπεινωτικών δοκιμασιών που έχει υποστεί ποτέ ανθρώπινο ον, εμπύχωσε το διανοητικό σύμπαν του Σαντ καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια της ώριμης ζωής του, ωθώντας τον στη δημιουργία τριών έργων-παραλλαγών πάνω στο ίδιο θέμα (εκ των οποίων το τελευταίο αριθμεί περί τις 4.000 σελίδες), πολυάριθμων τετραδίων-σχεδιασμάτων και πλείστων άλλων εκδοχών, των οποίων τα ίχνη χάθηκαν στο χρόνο.

Ωστόσο, αυτή η τερατώδης παραγωγή, αυτή η διαρκής και επιτακτική απαίτηση για «έργο» υποδεικνύει και κάτι άλλο βαθύτερο, το οποίο ο Μισέλ Φουκώ έχει προσδιορίσει ως τον ιδιόζοντα πυρήνα του σαδικού λογοτεχνικού σύμπαντος: την αδιάρρηκτη σχέση της αναπαραστάσης με το μη αναπαραστήσιμο. Τη σχέση δηλαδή μεταξύ ενός λόγου που αναλαμβάνει να αναπαραστήσει, να «ονομάσει» ανελλιπώς όλες τις δυνατότητες της επιθυμίας και της ίδιας της επιθυμίας, η οποία, μέσω της επαναλαμβανόμενης αδηφάγου σκοτεινής βίας της, ξεπερνά και καταργεί τα όρια της παράστασης τη στιγμή ακριβώς που τη θεμελιώνει.

Εξ ου και ο ατελείωτος χαρακτήρας του «έργου»: διότι όλη αυτή η εξαντλητική χαρακτηρισολογία και σκηνοθεσία της επιθυμίας, όλη αυτή η εκροή λεπτολόγων λεκτικών παραστάσεων (αγριοτήτων, βιαιοτήτων, οργίων, βασανιστηρίων, εγκλημάτων) δεν συνιστά θρίαμβο πάνω στον μη περιγράψιμο, άνομο νόμο της επιθυμίας. Απεναντίας, τη στιγμή που τον σχηματοποιεί, τον ανατροφοδοτεί και τον αναζωπυρώνει, κατά τρόπο ώστε τελικά το «έργο» να είναι αυτός ο ατέρμονας βρόχος ανάδρασης που διαστρέφει και διαλύει τόσο το λόγο όσο και την επιθυμία σε ένα απείρως πολύπλοκο οργανικό μόρφωμα δίχως αρχή και τέλος.

Δημήτρης Γκινωσάτης

Γεννημένος στις 2 Ιουνίου 1740, ο Ντονασιέν-Αλφόνς-Φρανσουά ντε Σαντ, άρχοντας της Λακόστ και του Μαζάν, ανήκε σε μια από τις επιφανέστερες και παλαιότερες αριστοκρατικές οικογένειες της Προβηγκίας. Σε ηλικία δέκα ετών εισήχθη στους ιησουίτες του κολλεγίου Λουί-Λε-Γκραν και τέσσερα χρόνια αργότερα έγινε δεκτός στη φημισμένη τότε σχολή του Ελαφρού Ιππικού, όπου φοιτούσαν αποκλειστικά και μόνο γόνοι των παλαιότερων αριστοκρατικών οικογενειών. Υπηρέτησε διαδοχικά ως υπολοχαγός στο βασιλικό πεζικό και ως αξιωματικός του ιππικού και έλαβε μέρος στον Επταετή Πόλεμο, όπου και διακρίθηκε για τα ανδραγαθήματά του. Όλα αυτά μέχρι τη χρονιά-ορόσημο του 1763, οπότε και έμελλε να γνωρίσει τον χειρότερο εχθρό του, που θα αποδεικνυόταν εξίσου επικίνδυνος με το Καθεστώς του Τρόμου: την πεθερά του, αρχόντισσα του Μοντρέιγ, γυναίκα με ισχυρές γνωριμίες στην Αυλή, της οποίας την κόρη υποχρεώθηκε να παντρευτεί παρά τη θέλησή του στις 17 Μαΐου της ίδιας χρονιάς. Η ζωή του, μέχρι και το θάνατό του στις 2 Δεκεμβρίου 1814, σημαδεύτηκε από αλληπάλληλες σεξουαλικές «υποθέσεις», συλλήψεις, φυλακίσεις, καταδικαστικές αποφάσεις σε θάνατο που αίρονταν την τελευταία στιγμή, εγκλεισμούς σε άσυλα φρενοβλαβών, αλλά και από απάραμιλλο δημιουργικό οίστρο: επιδόθηκε σε μία από τις πιο ενδιαφέρουσες μορφές ματεριαλιστικής φιλοσοφίας του καιρού του, συνέταξε μια σειρά από τους πλέον φαρμακερούς πολιτικούς λίβελους κατά των ηθών της Επανάστασης και έγραψε μερικά από τα πλέον τερατώδη, ως προς τον όγκο και την αρχιτεκτονική τους, λογοτεχνικά έργα που έχει να επιδείξει ο δυτικός πολιτισμός.

Ο Δημήτρης Γκινωσάτης γεννήθηκε το 1974 στην Αθήνα. Είναι διδάκτωρ του Παντείου Πανεπιστημίου και διδάσκει φιλοσοφία και αισθητική των μέσων στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών των Αθηνών. Η διδακτική και ερευνητική του δραστηριότητα προσανατολίζεται προς μια μορφή επιστημολογίας, όπου η φιλοσοφία συναντά τις θεωρίες και τεχνολογίες της αισθητικής αντίληψης. Παράλληλα με τις ακαδημαϊκές σπουδές του, σπούδασε μεταφρασεολογία στην Ελλάδα (IFA) και διεξήγαγε σχετική έρευνα στη Γαλλία, ως υπότροφος του γαλλικού κράτους. Επιστημονικά άρθρα του περί αισθητικής και τεχνικών μέσων έχουν φιλοξενηθεί στον ημερήσιο Τύπο, αλλά και σε συλλογικούς τόμους, ενώ έχει επίσης δημοσιεύσει εκτενή εξειδικευμένα κείμενα πάνω σε θέματα φιλοσοφίας και επιστημολογίας. Έχει μεταφράσει και δημοσιεύσει στα ελληνικά έργα των J. Derrida, M. Foucault, S. Kofman, P. Klossowski, M. de Sade, καθώς και κείμενα των G. Deleuze, S. Freud, V. Flusser και Fr. Kittler.